

Tárgytematika / Course Description Kamarazene / Kontinuo VII.

MKNO_SMTM052

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Arnóth Balázs

Félév / Semester: 2024/25/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/1/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

KAMARAZENE

A kamarazene (kamaraének) a zenészképzésben (különösen is az ún. dallamhangszer művelői számára) egyik legfontosabb terület: fejleszti az alkalmazkodó képességet, a ritmusérzéket, a dinamikai kontrollt, és egy sor más fontos zenei komponens főként e környezetben gyakorolható. A tárgyhoz tartozik a különféle stílusok jellegzetes kamarazenei formációinak, műfajainak, műformáinak és stílusnormáinak megismerése és a tudatosan szervezett és célirányosan végzett próbamunka gyakorlatának kialakítása, fejlesztése.

A különböző zenetörténeti korszakokban keletkezett kamarazenei alkotások elméleti vizsgálata és megszólaltatása. Különböző zenei formák felismerése, a formai sajátosságok hatása a művek megszólaltatásában.

A dinamikai és intonációs érzékenység fejlesztése.

Stilisztikai, formai és zenetörténeti ismeretek bővítése a kamarazenén keresztül.

Az énekes szakirányban a kamaraének feladata a vokális zeneirodalom darabjainak megismerése kamaragyűttesekben.

A kamarazene (kamaraének) a zenészképzésben (különösen is az ún. dallamhangszer művelői számára) egyik legfontosabb terület: fejleszti az alkalmazkodó képességet, a ritmusérzéket, a dinamikai kontrollt, és egy sor más fontos zenei komponens főként e környezetben gyakorolható. A tárgyhoz tartozik a különféle stílusok jellegzetes kamarazenei formációinak, műfajainak, műformáinak és stílusnormáinak megismerése és a tudatosan szervezett és célirányosan végzett próbamunka gyakorlatának kialakítása, fejlesztése.

A különböző zenetörténeti korszakokban keletkezett kamarazenei alkotások elméleti vizsgálata és megszólaltatása. Különböző zenei formák felismerése, a formai sajátosságok hatása a művek megszólaltatásában.

A dinamikai és intonációs érzékenység fejlesztése.

Stilisztikai, formai és zenetörténeti ismeretek bővítése a kamarazenén keresztül.

Az énekes szakirányban a kamaraének feladata a vokális zeneirodalom darabjainak megismerése kamaraegyüttesekben.

KONTINUO

A *basso–continuo* játék nem egyezik a zeneelmélet órákon szereplő számozott–basszus játékkal.

Természetesen az az elsődleges kívánalom a *continuo*–játékkal szemben, hogy helyes akkordokat játsszék. Ugyanakkor ez a képesség valódi *continuo*–játékká akkor válik, ha történeti ismeretekkel, *gyakorlati* tapasztalattal, harmóniai érzéssel, intelligenciával, hangszerismerettel és az adott hangszer szerepének helyes megítélésével párosul. A szakközépiskolai zeneelmélet órák tananyagának összeállításánál első sorban a felsőoktatási felvételi vizsga kívánalmait kell figyelembe venni. Ebből következően a növendék legfeljebb egy–egy darab erejéig nyerhet felületes betekintést a számozott–basszus játék valódi gyakorlatába. A *basso–continuo* játék oktatása tehát a zeneelmélet órákon igényesen nem valósítható meg. A két tárgy tehát – jóllehet tananyagukban vannak átfedések – kiegészíti és nem válthatja ki egymást.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

KAMARAZENE

A kamarazene a legfontosabb kiegészítője, sok esetben pedig alapja, origója a hangszeres képzésnek. A vonós hangszerekre és fúvósokra írt zenedarabok igen nagy hányada kamarazene. A mai nemzetközi és hazai koncertéletben egy hegedűs, csellista vagy fúvós szólókoncertje nagyrészt vagy kizárólag kamaraművekből áll. Még a zenekari munka is, az egymásra és a zene egészére való figyelem, a „kamarázás” egy formája. A társas zenélés irodalma hatalmas, egy élethossz alatt szinte megismerhetetlen, és biztosan megtanulhatatlan. A tananyag variációs lehetőségei tehát végtelenek. Az alapelvek azonban érvényesíthetők: megértetni a növendékekkel a kamarazenélés lényegét, fontosságát, jártassá tenni őket a különböző zenei stílusokban.

KONTINUO

A *continuo* célja. *Continuo* hangszerek. A kíséret típusai. Díszítések.

A számozott basszus fogalma. A csembaló hangvolumene. A szólamszám szerepe.

Balkezes oktávok. A szólamok elosztásának helyes módja. Az akkordok törése és díszítése a csembalón. Recitativo a csembalón. Continuo az orgonán

Német recitativo az orgonán

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

Órai részvétel a TVSZ-ben meghatározott feltételek szerint.

Számonkérés: a szaktanár által, a félév elején meghatározott feladatok időben történő elvégzése, és annak ellenőrzése. Ötfokozatú gyakorlati jegy.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

1. Pieter Williams: Figured Bass Accompaniment II
2. 69 Choräle mit beziffertem Bass von Johann Sebastian Bach, hrsg.. von C.F. Becker
3. Frank Oszkár: Hangzó zeneelmélet I
4. Legányné Hegyi Erzsébet: Bach példatár I,II
5. J.B. Christhensen: Generalbass–Schule

Ajánlott irodalom:

1. Pieter Williams: Figured Bass Accompaniment I
2. Agostino Agazzari: Del sonare sopra il basso (Siena 1607)
3. C. Ph.E. Bach: Versuch über die wahre Art das Clavier zu spielen I,II (Berlin 1753/1762)

4. R. Donnington: The interpretation of early music (London. 1963)
5. H.H. Eggebrecht: „Arten des Generalbasses ...” in *Archiv für Musikwissenschaft* (1957)
6. F. Gasparini: L'Armonico Pratico al Cimbalo (Venezia 1708; Repr. New Haven 1963)

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL